

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 63 (4).

Izdan 1 aprila 1934

PATENTNI SPIS BR. 10840

Vereinigte Stahlwerke Aktiengesellschaft, Düsseldorf, Nemačka.

Opružni kolski točak iz metala.

Prijava od 28 aprila 1933.

Važi od 1 oktobra 1933.

Traženo pravo prvenstva od 2 maja 1932 (Nemačka).

Dugogodišnji opiti na jednom naročitom putu za ispitivanje prekrivenim najrazličitijim gornjim slojevima, pokazali su, da uobičajen drveni kolski točak jako opterećenih kola pretstavlja glavni uzrok abanja savremenih gornjih slojeva puteva. Ova pojava izaziva se u prvom redu usled krutosti upotrebljivanih drvenih točkova, koji su kod opita, koje je prijavilac između ostalih opita vršio, pokazali u stroju za ispitivanje čvrstoće, da oni skoro sve do loma ne pretrpe gotovo nikakvu promenu oblika.

Da bi se postigli opružni točkovi, mogli bi se primeniti obruči ispunjeni vazduhom, ali ovi su toliko skupi, da već iz ekonomskih razloga ne dolaze u obzir za veliki broj naših poljoprivrednih i zanatskih kola.

Ovom pronalasku je cilj da stvori vrlo opružan točak, kojim bi se, i ako je napravljen iz metala, postiglo približno isto opružno dejstvo kola kao i sa masivnim gumenim obručima.

Sa a-a označena je srednja linija osovine jednog točka, čiji je naplatak označen sa b, a glavčina sa c. Naplatak je napravljen iz nekog opružnog materijala, na pr. iz čelika. Veza između naplatka i glavčine postiže se pomoću žbica d, koje pritiskuju na pr. na spoljni obod naplatka pomoću glave e u vidu zakivka, a u glavčini su utegnute pomoću matica f. Sama žbica prolazi kod e slobodno kroz naplatak ili pak kod f slobodno kroz glavčinu, ili pak kroz obe. Ako

se sada, kao što je pokazano na sl. 2 osovina opteretit teretom P, koji dejstvuje na dole, onda se opružni naplatak na svojoj donjoj polovini spljošti, a njegov oblik se iz crticama pokazane linije promeni u oblik pokazan izvučenim linijama. Pri tome se usled skraćivanja odstojanja naplatka od glavčine, odvoje glave zakivaka sa spoljnog oboda naplatka ili se pak udalje matica f sa njihovih oslonskih površina na glavčini. Za vreme dok gornji neopterećeni deo naplatka usled svoje zategnutosti između gornjih žbica d zadrži svoj okrugli oblik, dotle se donji deo naplatka ima uvek smatrati kao lučni nosač, koji se oslanja kod g-g, i koji je u sredini opterećen pritiskom Q točka.

Sposobnost nosivosti točka povećava se u glavnom time, što je presek naplatka izveden u obliku lučnog nosača, koji je što je moguće bolje oblikovan, da bi podneo opterećenje, i koji je izveden ili na način pokazan u sl. 1 ili na pr. na način pokazan na sl. 3.

Savijeni oblik preseka naplatka to jest vozne površine, ima za cilj da glave zakivaka drži što dalje od putanje kola, da bi se te glave prilikom pružnog savijanja donjeg dela naplatka mogle lako od njega odmicati, a da pri tome ne udaraju o cestu. Razume se da se raspored može i tako izvesti, da se žbice, u pravcu njihove osovine, mogu pomerati i prema naplatku i prema glavčini. Naplatak se takođe može

snabdeti sa još jednim obručem h iz metala (vidi presek takvog naplatka na sl. 4) što je od koristi prilikom vožnje na tvrdim putevima.

Patentni zahtevi:

1. Opružni kolski točak iz metala, naznačen time, što se prilikom pružnog savijanja naplatka mogu žbice pomerati aksialno prema naplatku ili prema naplatku i glavčini, i što je oblik naplatka tako iza-

bran, da žbice, koje se pomeraju, ne bivaju ometane u svome kretanju voznom površinom, prilikom vožnje na tvrdim putevima.

2. Točak sa žbicama, prema zahtevu 1, naznačen time, što je presek naplatka izveden kao šuplje telo.

3. Točak sa žbicama prema zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što su žbice raspoređene međusobno ukršteno.

4. Točak sa žbicama, prema zahtevima 1, 2 ili 3 naznačen time, što je naplatak snabdeven jednim obručem.

Fig.1

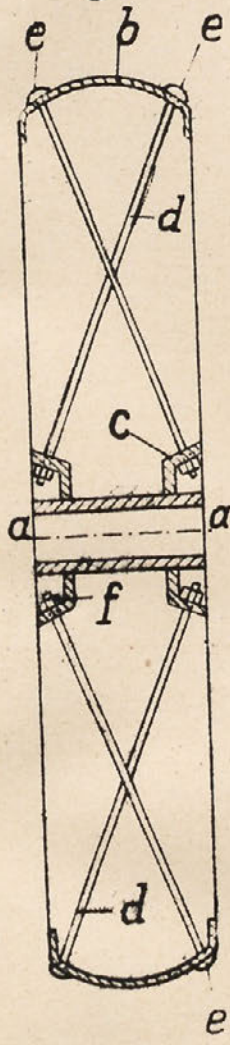

Fig.2

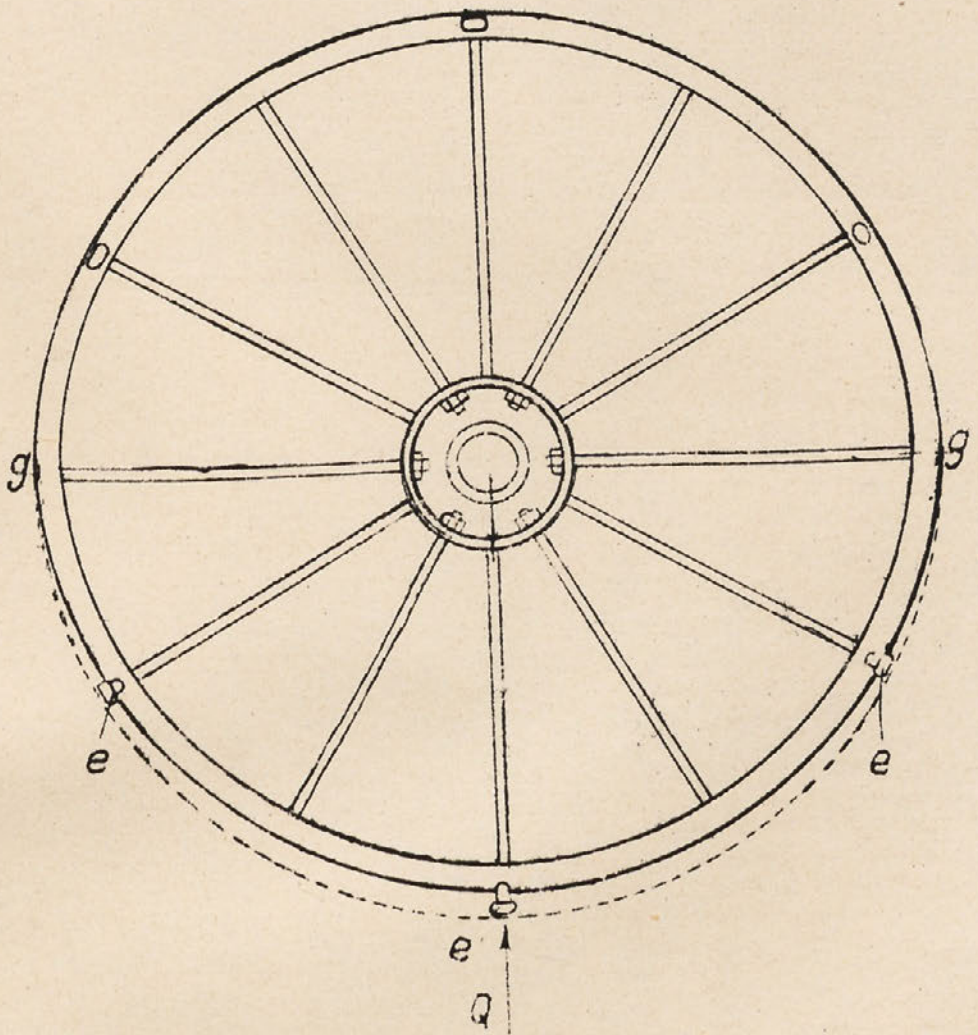

Fig. 3

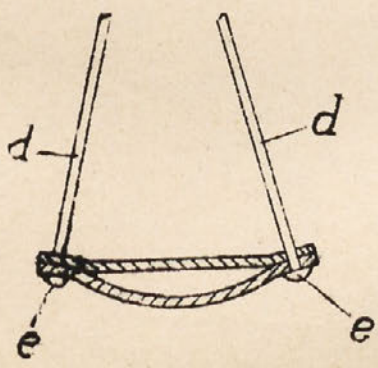

Fig.4

